

Υπόθεση T-34/92

Fiatagri UK Ltd και New Holland Ford Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Ανταγωνισμός — Σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών —
Αποτέλεσμα που θίγει τον ανταγωνισμό — Άρνηση χορηγήσεως απαλλαγής»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (δεύτερο τμήμα) της 27ης Οκτωβρίου 1994 ..... II - 909

Περίληψη της απόφασης

- 1. Πράξεις των οργάνων — Τεκμήριο εγκυρότητας — Αμφισβήτηση — Διεξαγωγή αποδείξεων από το κοινοτικό δικαστήριο — Προϋποθέσεις (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 189)*
- 2. Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Ακροάσεις — Πρακτικά — Τροποποίηση — Πληροφόρηση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων — Διαδικασία*
- 3. Πράξεις των οργάνων — Αιτιολόγηση — Υποχρέωση — Περιεχόμενο — Αποφάσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο προηγουμένων αποφάσεων — Ανάγκη ρητής αιτιολογήσεως μόνον σε περίπτωση υπερβάσεως της προηγουμένης πρακτικής (Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 190)*

4. *Πράξεις των οργάνων — Αιτιολόγηση — Υποχρέωση — Περιεχόμενο — Απόφαση εφαρμόζουσα τους κανόνες ανταγωνισμού — Απόφαση της Επιτροπής αρνούμενη τη χορήγηση απαλλαγής*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρα 85 § 3, και 190*)
  5. *Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Απαγόρευση — Παύση των παραβάσεων — Εντολές προς τις επιχειρήσεις — Δηλωτικός χαρακτήρας της εντολής να μην προβούν σε συνεργασία όπως αυτή για την οποία δεν χορηγήθηκε απαλλαγή*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1· κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3 § 1*)
  6. *Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Βλάβη στον ανταγωνισμό — Συμφωνία μη έχουσα αντικείμενο που θίγει τον ανταγωνισμό — Εκτίμηση από πλευράς των αποτελεσμάτων στην αγορά — Κριτήρια*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1*)
  7. *Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Βλάβη στον ανταγωνισμό — Συμφωνία περί καθιέρωσης συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών το οποίο δεν αφορά τις τιμές και δεν στηρίζει άλλον μηχανισμό που θίγει τον ανταγωνισμό — Επιτρέπεται εντός αγοράς στην οποία επικρατούν συνθήκες ανταγωνισμού — Δεν επιτρέπεται εντός ολιγοπωλιακής αγοράς*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 1*)
  8. *Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Απαγόρευση — Απαλλαγή — Σωρευτικός χαρακτήρας των προϋποθέσεων απαλλαγής*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 3*)
  9. *Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Απαγόρευση — Απαλλαγή — Υποχρέωση της επιχειρήσεως να αποδείξει το βάσιμο της αιτήσεώς της*
(*Συνθήκη ΕΟΚ, άρθρο 85 § 3*)
-
1. Ελλείψει κάθε ενδείξεως ικανής να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος της, η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να απολαύει του τεκμηρίου της εγκυρότητας που χαρακτηρίζει τις κοινοτικές πράξεις. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκομίζουν την παραμικρή ένδειξη που θα ήταν ικανή να καταρρίψει το τεκμήριο αυτό, δεν εναπόκειται στο κοινοτικό δικαστήριο να διατάξει διεξαγωγή αποδείξεων προκειμένου να εξακριβώσει αν τηρήθηκαν εν προκειμένω οι διατυπώσεις που προβλέπει ο εσωτερικός κανονισμός της Επιτροπής.
  2. Το γεγονός ότι η τροποποίηση των πρακτικών της ακροάσεως μιας επιχειρήσεως εμπλεκόμενης σε διαδικασία εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού περιήλθε απευθείας εις γνώση της επιχειρήσεως αυτής και όχι του δικηγόρου της δεν είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την εγκυρότητα της πληροφορήσεως που διαβιβάσθηκε κατά τον τρόπο αυτόν.
  3. Μολονότι η απόφαση που εντάσσεται στο πλαίσιο παγίας πρακτικής λήψεως αποφάσεων μπορεί να αιτιολογείται συνοπτικώς, ιδίως με την αναφορά στην πρακτική αυτή, η Επιτροπή οφείλει να

αναπτύσσει ευκρινώς τη συλλογιστική της, οσάκις η απόφαση βάνει αισθητώς πέραν των προηγουμένων αποφάσεων.

4. Μολονότι, όσον αφορά τη ερμηνεία του άρθρου 85, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η ακυρότητα της συμβάσεως πρέπει να περιορίζεται στις ρήτρες της σύμβασως που θίγουν τον ανταγωνισμό, οσάκις οι ρήτρες αυτές μπορούν να διαχωριστούν από την υπόλοιπη σύμβαση, και μολονότι, κατά συνέπεια, η Επιτροπή οφείλει να διευκρινίσει στην αιτιολογία τους λόγους για τους οποίους δεν θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να αποχωριστούν από το σύνολο της συμφωνίας, η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί ακριβώς ως έχει, όταν εξετάζεται αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στην Επιτροπή, προκειμένου να απαντήσει στην αίτηση που της υποβλήθηκε από τις επιχειρήσεις, κατόπιν της κοινοποίησεως που υποβλήθηκε στη κρίση της, να αποφανθεί επί της σύμβασως υπό τη μορφή που της κοινοποιήθηκε, εκτός αν λάβει από τους συμβαλλομένους, κατά τη διάρκεια της διερευνήσεως της υποθέσεως, την τάδε ή τη δέinia τροποποίηση της κοινοποιηθείσας σύμβασως.

5. Το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης θεσπίζει την κατ' αρχήν απαγόρευση των συμφωνιών που θίγουν τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις υπόκεινται στη δημοσία τάξεως διάταξη αυτή, ανεξαρτήτως κάθε εντολής που θα μπορούσε να απευθύνει προς αυτές η Επιτροπή.

Ός εκ τούτου, πρέπει να θεωρείται καθαρώς δηλωτική η απαγόρευση, η οποία περιέχεται στο διατακτικό αποφάσεως που αρνείται τη χορήγηση απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, να προβούν οι επιχειρήσεις που πραγματοποίησαν την κοινοποίηση σε κάθε μορφής συνεργασία με ίδιο ή παρόμοιο αντικείμενο προς αυτό της κοινοποιηθείσας συμφωνίας.

6. Ελλείψει αποτελέσματος που θίγει τον ανταγωνισμό, η συμφωνία μπορεί να επικριθεί μόνον λόγω των αποτελεσμάτων της στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εκτιμηθούν τα ενδεχόμενα εις βάρος του ανταγωνισμού αποτελέσματά της, σε σχέση με τον ανταγωνισμό, όπως πράγματι θα διεξαγόταν αν δεν υφίστατο η επίμαχη συμφωνία.
7. Η συμφωνία που καθιερώνει σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, το οποίο δεν αφορά τις τιμές και δεν στηρίζει άλλον μηχανισμό που θίγει τον ανταγωνισμό, είναι ικανή, όταν στην αγορά επικρατεί πραγματικός ανταγωνισμός, να συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού σε επίπεδο προσφοράς, δεδομένου ότι το γεγονός ότι οι επιχειρηματίες λαμβάνουν υπόψη τους τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους στη αγορά, δεν είναι ικανό, ενόψει του εξαιρουμένου χαρακτήρα της προσφοράς, να μετριάσει ή να εξαλείψει, όσον αφορά τους άλλους επιχειρηματίες, κάθε αμφιβολία ως προς το προβλέψιμο της συμπεριφοράς των ανταγωνιστών τους. Αντιθέτως, η γενίκευση, μεταξύ των επιχειρηματιών που εξασφαλίζουν το μεγαλύτερο τμήμα της προσφοράς, της συχνής ανταλλαγής συγκεκριμένων

πληροφοριών, είναι ικανή, σε ολιγοπωλιακές αγορές υψηλής συγκεντρώσεως, στις οποίες έχει ήδη κατά πολύ μετριαστεί ο ανταγωνισμός και έχει διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών, να νοθεύσει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρηματιών. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, η τακτική και συχνή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τη λειτουργία της αγοράς έχει ως συνέπεια να αποκαλύπτονται στο σύνολο των ανταγωνιστών, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, οι θέσεις στην αγορά και οι στρατηγικές των διαφόρων ανταγωνιστών.

8. Οι τέσσερις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 3, της

Συνθήκης, προκειμένου οι νομοτύπως κοινοποιηθείσες στην Επιτροπή συμφωνίες να τύχουν ατομικής αποφάσεως απαλλαγής, είναι σωρευτικές, με αποτέλεσμα, αν δεν πληρούται μία από αυτές, να μπορεί νομίμως η Επιτροπή να απορρίψει την αίτηση που της έχει υποβληθεί.

9. Όταν ζητείται η έκδοση ατομικής αποφάσεως απαλλαγής από την απαγόρευση των συμπράξεων, εναπόκειται πρώτα στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις να προσκομίσουν στην Επιτροπή τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συμφωνία πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.